

Kompletní nabídku titulů naleznete na  
[www.albatrosmedia.cz](http://www.albatrosmedia.cz)

## VÝBĚROVÁ BIBLIOGRAFIE K VÝKLADU KNIHY JOB

Ke komentářům a výkladům Knihy Job redakce nakladatelství doporučuje tyto publikace a zdroje:

Moshe Eisenman: *Iyov / Job*, A new translation with a commentary anthologized from talmudic, midrashic and rabbinic sources, Artscroll Mesorah Publications, 1994.

Reichert, Victor E.: *Job*, Hebrew Text and English Translation with an Introduction and Commentary, London, The Soncino Press, 1946.

Rosenberg, A. J.: *Job*, A New English Translation and Commentary, The Judaica Press, 1995.

Berechja ben Natronaj ha-Nakdam: *A commentary on the book of Job* (from hebrew manuscript translated by S.A. Hirsch), London, 1995.

Edouard Dhorme: *A commentary on the book of Job*, Nashville 1967.

Luis Alonso Schökel: *Job*, comentario teológico y literario, 1983.

S.R. Driver: *A critical and exegetical commentary on the Book of Job*, Edinburgh, 1921.

Carl Gustav Jung: *Odpověď na Jóba*, Vyšehrad, 2024.

# ספר איוב

עם פירוש רש"י

## KNIHA JOB

S RAŠIHO KOMENTÁŘEM

Text knihy Job z hebrejštiny přeložil Efraim Karol Sidon  
Rašiho komentáře vybral a přeložil Jan David Reitschläger.

Vydalo nakladatelství Garamond v Praze roku 2025

ve společnosti Albatros Media a. s.

se sídlem 5. května 22, Praha 4.

Číslo publikace 45 492

Odpovědný redaktor Petr Himmel

Sazba Petra Grulichová

Technická redaktorka Viola Urbanová

Návrh obálky Marie Himmelová

Vydání v tomto překladu první

E-book konverzi provedlo GDTP Studio Albatros Media

e-mail: [info@albatrosmedia.cz](mailto:info@albatrosmedia.cz)

e-shop: [www.albatrosmedia.cz](http://www.albatrosmedia.cz)

Vytěžování textu či dat z této publikace  
ve smyslu čl. 4 směrnice 2019/790/EU je zakázáno.

Cena uvedená výrobcem představuje nezávaznou  
doporučenou spotřebitelskou cenu.

■ garamond

## INTERNETOVÉ ZDROJE

<https://www.sefaria.org/Job?tab=contents>  
(komentáře: Raši, Ibn Ezra, Rambam a další, midraše)

<https://archive.org> (heslo: Book of Job)

<https://hebrewbooks.org>

## HLAVNÍ TALMUDICKÉ ZDROJE K JOBVI

Berachot 17a  
Chagiga 5a  
Bava Batra 16a  
Berachot 5b  
Sota 27b

## EDIČNÍ POZNÁMKA

Redakce se rozhodla pro název *Kniha Job* především pro snadnější orientaci čtenářů a vyhledávání na sítích. Autor překladu, rabín Efraim Karol Sidon, v knize používá přesný překlad hebrejského jména hlavní postavy ve formě *Ijob*.

V hebrejském textu jsme ponechali oba tvary *ketiv* (jak je původně zapsané) a *kere* (jak ho pozměnili kodifikátoři vokalizace) v závorkách. Tvar *ketiv* v kulaté závorce a tvar *kere* v hranaté závorce.

V celé knize záměrně neuvádíme uvozovky v přímé řeči. Pouze v případech, kde by to mohlo vést k mylnému pochopení textu, uvozovky uvádíme.

Při výběru Rašiho komentářů se překladatel řídil hlediskem osvětlení textu, to znamená, že vybíral ty Rašiho komentáře, které vysvětlují verš a přinášejí novou informaci s ohledem na náboženský smysl verše. Rašiho komentář ke knize *Job* je mnohem obsáhlejší, ale na mnoha místech supluje překlad a vysvětluje význam slova, který je už obsažen v našem vydání v paralelním překladu.

Redakce nakladatelství

16. A potom žil Ijob sto čtyřicet let  
a vídal své syny a syny svých synů  
po čtyři pokolení.
17. A Ijob zemřel stár  
a sytý dnů.

טז וַיְחִי אִיּוֹב אַחֲרֵי־זֹאת מָאָה וָאַרְבָּעִים שָׁנָה  
 (וִירָא) [וַיִּרְאֶה] אֶת־בָּנָיו וְאֶת־בְּנֵי בָנָיו אַרְבַּעַה  
 דָּרוֹת:  
 יז וַיָּמָת אִיּוֹב זָקֵן וְשָׁבַע יָמָיו:

9. A Elifaz jemenský a Bildad šuchijský  
a Cofar naamatský udělali,  
jak jim řekl Hospodin,  
a Hospodin pozvedl Ijobovu tvář.
10. A když se Ijob pomodlil za své druhy,  
Hospodin mu navrátil, co mu bylo vzato,  
a nadto dvojnásobek všeho,  
co Ijob dříve měl.
11. A přišli k němu všichni jeho bratři  
a všechny jeho sestry a všichni,  
kdo ho předtím znali,  
a jedli s ním v jeho domě chléb  
a litovali ho a utěšovali  
za všechno to zlo,  
které na něj Hospodin přivedl,  
a každý mu dal po jedné ovci  
a jeden zlatý kroužek do nosu.
12. A Hospodin požehnal Ijobův konec víc  
než jeho počátek,  
a měl čtrnáct tisíc kusů bravu  
a šest tisíc velbloudů  
a tisíc spřežení skotu  
a tisíc oslic.
13. A měl sedm synů  
a tři dcery.
14. A jedné dal jméno Jemima – Ke dnům příštím,  
a druhé Keci'a – Věnec fiků,  
a třetí Keren hapuch – Roh na kadidlo.
15. A nenašly se na celé zemi  
ženy krásnější než dcery Ijobovy  
a Ijob jim dal dědictví mezi jejich bratry.

---

42,14 יְמִימָה – **Jemima**. Zářící a běloskvoucí jako den. קְצִיעָה – **Keci'a**. Šířila libou a kořeněnou vůni, jakou má kasie. קֶרֶן הַפּוּךְ – **Keren-hapuch**. Podle rohu, do něž se ukládá antimon a alkalické soli extrahované z dřevního popela.

ט וַיֵּלְכוּ אֲלֵיפֹז הַתִּמְנִי וּבִלְדָד הַשּׁוּחִי צֹפֵר  
הַנְּעֻמָּתִי וַיַּעֲשׂוּ כְאֲשֶׁר דִּבֶּר אֲלֵיהֶם יְהוָה  
וַיֵּשְׂא יְהוָה אֶת־פְּנֵי אִיּוֹב:  
י וַיהוָה שָׁב אֶת־[שְׁבוֹת] (שְׁבוֹת) אִיּוֹב בְּהִתְפַּלֵּלוֹ  
בְּעַד רָעָהוּ וַיִּסֹּף יְהוָה אֶת־כָּל־אֲשֶׁר  
לְאִיּוֹב לְמִשְׁנָה:  
יא וַיָּבֹאוּ אֵלָיו כָּל־אָחָיו וְכָל־אֲחֵיתָיו וְכָל־יָדָעִיו  
לִפְנֵימִם וַיֹּאכְלוּ עִמּוֹ לֶחֶם בְּבֵיתוֹ וַיִּגְדּוּ לוֹ וַיִּנְחָמוּ  
אֹתוֹ עַל כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר־הֵבִיא יְהוָה עָלָיו  
וַיִּתְּנוּ־לוֹ אִישׁ קְשִׁיטָה אַחַת וְאִישׁ נֶזֶם זָהָב אֶחָד:  
יב וַיהוָה בֵּרַךְ אֶת־אַחֲרֵית אִיּוֹב מִרִאשִׁיתוֹ  
וַיְהִי־לוֹ אַרְבַּעַה עָשָׂר אֶלֶף צֹאן וְשֵׁשֶׁת אֶלְפִים  
גָּמְלִים וְאֶלֶף־צֶמֶד בָּקָר וְאֶלֶף אֲתוֹנוֹת:  
יג וַיְהִי־לוֹ שִׁבְעֶנָּה בָּנִים וְשְׁלוֹשׁ בָּנוֹת:  
יד וַיִּקְרָא שֵׁם־הָאֶחָת יְמִימָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית  
קִצִּיעָה וְשֵׁם הַשְּׁלִישִׁית קָרֵן הַפּוֹךְ:  
טו וְלֹא נִמְצָא נָשִׁים יָפוֹת כְּבָנוֹת אִיּוֹב בְּכָל־הָאָרֶץ  
וַיִּתֵּן לָהֶם אֲבִיהֶם נַחֲלָה בְּתוֹךְ אֲחֵיהֶם:

42,8 וַהֲעֵלִיתֶם עוֹלָה בַּעֲדְכֶם – přinesete mi za sebe zápalnou oběť. Abyste mě potěšili a usmířili jste si mě a také kvůli tomu, aby se Ijob za vás modlil, abych vám odpustil a vaše hříchy a provinění více nevzpomínal.

24. Za sebou cestu osvětlí,  
aby se propast zdála bílá.
25. Nad prachem ale vládcem není,  
byli stvořeni, aby se nebáli.
26. Jen každého velikána si všimne,  
je králem nade všemi povýšenci.

## ČTYŘICÁTÁ DRUHÁ KAPITOLA

1. A Ijob odpověděl Hospodinu a řekl:
2. Poznal jsem, že můžeš vše,  
a není ti skryt špatný úmysl.
3. Proto jsem říkal: Kdo je ten,  
kdo poskytuje radu bez znalosti?  
Proto jsem tak mluvil,  
a nemohu to pochopit ani teď.  
Pro mne jsou to divy mimo mne  
a ani je nechci znát.
4. Poslouchej ale ty mne, prosím,  
a já budu mluvit, budu se tě ptát  
a ty mne pouč.
5. Slyšel jsem o tobě jen z doslechu,  
ale nyní tě mé oko vidělo.
6. Proto se toho zříkám a lituji v prachu a popeli.
7. A stalo se, že poté, co Hospodin domluvil k Ijobovi  
ona ta vyžádaná slova, řekl Hospodin Elifazovi  
jemenskému: Rozhněval jsem se na tebe  
a na dva tvé druhy, protože jste o mně  
nemluvili tak vhodně jako můj služebník Ijob.
8. Takže nyní vezměte sedm býků a sedm beranů  
a jděte k mému služebníkovi Ijobovi  
a obětujte za sebe celooběť  
a můj služebník Ijob se za vás pomodlí.  
Jak jinak bych mohl jeho tvář pozvednout  
a s vámi neskončit, protože jste ke mně  
nemluvili tak vhodně jako můj služebník Ijob?

כד אַחֲרָיו יֵאִיר נָתִיב יַחֲשֹׁב תְּהוּם לְשִׁיבָה:

כה אֵין-עַל-עֶפֶר מְשָׁלוּ הָעָשׂוּ לְבִלִּי-חַת:

כו אַת־כָּל-גְּבֹהַּ יִרְאֶה הוּא מֶלֶךְ

עַל-כָּל-בְּנֵי-שָׁחַץ: {פ}

## מב

א וַיַּעַן אִיּוֹב אֶת-יְהוָה וַיֹּאמֶר:

ב (יִדְעַת) [יִדְעָתִי] כִּי-כָל תּוֹכֵל

וְלֹא-יִבָּצֵר מִמֶּךָּ מְזֻמָּה:

ג מִי זֶה מַעֲלִים עֲצָה בְּלִי-דַעַת לָכֵן הִגַּדְתִּי

וְלֹא אָבִין נִפְלְאוֹת מִמֶּנִּי וְלֹא אֲדַע:

ד שְׁמַע-נָא וְאֲנֹכִי אֲדַבֵּר אֲשַׁאֲלֶךָ וְהוֹדִיעֲנִי:

ה לְשִׁמְע־אֲזֶן שְׁמַעְתִּיךָ וְעַתָּה עֵינֵי רֵאֲתֶךָ:

ו עַל-כֵּן אֲמַאֵס וְנַחֲמָתִי עַל-עֶפֶר וְאֶפֶר: {פ}

ז וַיְהִי אַחֲרֵי דִבָּר יְהוָה אֶת-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל-אִיּוֹב

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-אֱלִיפַז הַתִּימָנִי חֲרָה אַפִּי בְּךָ

וּבִשְׁנֵי רֵעֶיךָ כִּי לֹא דִבַּרְתֶּם אֵלַי

נְכוֹנָה כְּעַבְדִּי אִיּוֹב: {ס}

ח וְעַתָּה קְחוּ-לָכֶם שִׁבְעַת-פָּרִים וּשְׁבַעַת אֵילִים

וּלְכוּ אֶל-עַבְדִּי אִיּוֹב וְהַעֲלִיתֶם עוֹלָה בַּעֲדָכֶם

וְאִיּוֹב עַבְדִּי יִתְפַּלֵּל עֲלֵיכֶם כִּי אִם-פָּנִיו אֲשֹׂא

לְבַלְתִּי עֲשׂוֹת עִמָּכֶם גְּבֻלָּה כִּי לֹא דִבַּרְתֶּם אֵלַי נְכוֹנָה

כְּעַבְדִּי אִיּוֹב:

5. Kdo rozhalí svršek jeho oděvu,  
kdo by chtěl vejít dvojicí jeho čelistí?
6. Kdo by otevíral vrata jeho obličej,  
hrůzu okolí jeho zubů?
7. Pýchu šupinatých štítů uzavírá  
pečeť úzkého nosu.
8. Jeden druhého se dotýkají  
a vzduch mezi nimi neprojde.
9. Jeden k druhému přilepeni se  
k sobě tisknou a neoddělují se.
10. Svým kýchnutím zažihá světlo,  
jeho oči jsou jak víčka svítání.
11. Z jeho úst se pochodně rozcházejí,  
jako jiskry z něj vylétají.
12. Z jeho nosních dírek stoupá kouř  
jak z rozpáleného a vřícího kotle.
13. Jeho dech rozžhavuje uhlíky  
a z jeho úst vychází žár.
14. Jeho síla přespává v šíji  
a před jeho tváří poskakuje obava.
15. Svaly jeho masa k sobě lnou,  
drží na něm jako ulité, ani se nepohnou.
16. Srdce je v balvan ulito,  
jako spodní mlýnský kámen.
17. Jeho vznešenosti se budou silní obávat,  
mořské vlny se dají na ústup.
18. Žádný meč na něj neplatí,  
ani kopí, prak a brnění.
19. Železo má za slámu,  
měď za ztrouchnivělé dřevo.
20. K útěku jej nepřimějí vystřelené šípy,  
v plevy se obrátí kameny praku.
21. I kyj za plevu má a svistu kopí se jen směje.
22. Vespod má šupiny jak ostré střepy,  
v blátě zanechává brázdu.
23. Hlubinu přivede do varu jak hrnec,  
moře v hmoždíř promění.

- ה מִי־גָלָה פָּנָי לְבוּשׁוֹ בְּכָפֶל רִסְנוֹ מִי יָבוֹא:
- ו דִּלְתִּי פָּנָיו מִי פֶתַח סְבִיבוֹת שְׁנָיו אֵימָה:
- ז גִּאֲוָה אֶפִּיקִי מִגְּנִים סָגוּר חוֹתָם צָר:
- ח אֶחָד בְּאַחַד יִגְשׁוּ וְרוּחַ לֹא־יָבֹא בִּינֵיהֶם:
- ט אִישׁ־בְּאַחֲיהוּ יִדְבֹּקוּ יִתְלַכְּדוּ וְלֹא יִתְפָּרְדּוּ:
- י עֲטִישְׁתּוֹ תִּהְיֶה אֹר וְעֵינָיו כְּעַפְעַפ־שָׁחַר:
- יא מִפּוֹ לִפְיָדִים יִהְיוּ כִידוּדֵי אֵשׁ יִתְמַלְטוּ:
- יב מִנְחִירָיו יֵצֵא עָשָׁן כְּדוּד נָפוּחַ וְאֶגְמוֹן:
- יג נִפְשׁוֹ גָּחָלִים תִּלְהֶט וְלֵהָב מִפּוֹ יֵצֵא:
- יד בְּצִוְאָרוֹ יִלִּין עַז וּלְפָנָיו תְּדוּץ דָּאֲבָה:
- טו מִפְּלִי בִשְׁרוֹ דְּבִקוֹ יִצּוּק עָלָיו בֶּל־יָמוּט:
- טז לְבוֹ יִצּוּק כְּמו־אֶבֶן וְיִצּוּק כְּפֶלֶח תַּחֲתִית:
- יז מִשְׁתּוֹ יִגּוּרוּ אֱלִים מְשֻׁבָּרִים יִתְחַטְּאוּ:
- יח מִשְׁיֵגְהוּ חָרָב בְּלִי תְקוּם חֲנִית מִסֵּעַ וְשָׂרִיָּה:
- יט יִחְשֹׁב לְתֵבּוֹן בְּרִזָּל לְעֵץ רִקְבוֹן נְחוּשָׁה:
- כ לֹא־יִבְרִיחֵנוּ בּוֹן־קֶשֶׁת לְקֵשׁ נִהַפְכו־לוֹ  
אֲבִי־קָלַע:
- כא כְּקֵשׁ נִחְשְׁבוּ תוֹתַח וְיִשְׁחַק לְרַעַשׁ כִּידוֹן:
- כב תַּחֲתָיו חֲדוּדֵי חֶרֶשׁ יִרְפֹּד חֲרוּץ עָלִי־טִיט:
- כג יִרְתִּיחַ כְּסִיר מְצוּלָה יָם יָשִׁים כְּמֶרְקָחָה:

24. Uchopíš ho za tlamu  
a návnadou mu probiješ chřípí?
25. Vytáhneš Livjatána na udici  
a stáhneš mu provazem jazyk?
26. Vložíš do jeho chřípí rákos  
a prorazíš trnem jeho dásně?
27. Bude tě pak snažně prosit  
a promlouvat k tobě něžnosti,
28. uzavře s tebou smlouvu,  
ať si ho vezmeš navěky za otroka?
29. Budeš si s ním hrát jako s ptáčkem,  
dáš ho na provázku svým děvečkám?
30. Budou na něm hodovat tvoji společníci,  
rozdělí si ho mezi sebou obchodníci?
31. Ne, ty jeho kůži vyplníš suku  
a jeho hlavou stinnou řiši ryb!
32. Vlož na něj svou ruku a uvědom si tu řež  
a už nepokračuj!

## ČTYŘICÁTÁ PRVNÍ KAPITOLA

1. Jeho očekávání by bylo klamné,  
jen při pohledu na něj bys byl chycen.
2. Nikdo není tak smělý, aby ho probudil,  
a jestli je, ať se postaví před mou tvář.
3. Kdo by mě předešel, tomu se odměním,  
pod celými nebesy je vše mé!
4. Nesmlčím jeho ploutve, věc mocných skutků  
a nezměrnost jeho ceny.

---

usmívat při zkoušce nevinných.“ Jestliže mluvil dále, bylo to kvůli tvrdosti útrap, které na něj těžce a silně dolehly. Ale vy jste zhřešili tím, že jste z něj dělali špatného člověka slovy: „Byla vskutku tvá bázeň bláznovstvím.“ (Jb 4,6) Utvrzovali jste ho v tom, že je špatný, a ke konci jste před ním byli umlčení a poraženi. Měli jste ho utěšovat tak jako Elihu. Nestačilo, že Joba soužilo trápení a bolesti, ještě jste ke svým hříchům přidali zločin a obtěžování.

- כד בְּעֵינָיו יִקְחֶנּוּ בְּמוֹקְשִׁים יִגְקֹב־אָף:  
 כה תִּמְשֹׁךְ לִוְיָתָן בַּחֲפָה וּבְחֶבֶל תִּשְׁקִיעַ לְשָׁנוֹ:  
 כו הַתָּשִׁים אֲגַמֵּן בְּאָפוֹ וּבְחוֹחַ תִּקַּב לַחֲיוֹ:  
 כז הִירֵבָה אֵלֶיךָ תַּחֲנוּנִים אִם־יִדְבֹר אֵלֶיךָ רַכּוֹת:  
 כח הִזְכֹּרֶת בְּרִית עִמָּךְ תִּקְחֶנּוּ לְעֶבֶד עוֹלָם:  
 כט הַתְּשַׁחֲקֶבּוּ בֹכָצוֹר וְתִקְשְׁרֶנּוּ לְנַעֲרוֹתֶיךָ:  
 ל יִכְרוּ עָלָיו חֲבָרִים יַחֲצִוְהוּ בֵּין כְּנַעֲנִים:  
 לא הַתְּמַלֵּא בְּשָׁכוֹת עוֹרוֹ וּבְצִלְצֵל דָּגִים רֹאשׁוֹ:  
 לב שִׁים־עָלָיו כֶּפֶךְ זָכַר מִלְחָמָה אֶל־תּוֹסֶף:

## מא

- א הֵן־תַּחֲלִיתוֹ נִכְזָּבָה הֵגֶם אֶל־מְרָאִיו יִטֹּל:  
 ב לֹא־אֶכְזָר כִּי יַעֲוֶרְנּוּ וּמִי הוּא לְפָנַי יִתִּיצֵב:  
 ג מִי הַקְּדִימָנִי וְאַשְׁלֵם תַּחַת כָּל־הַשָּׁמַיִם לִי־הוּא:  
 ד (לא) [לֹא־]אַחֲרִישׁ בְּדָיו וּדְבַר־גְּבוּרוֹת  
 וְחִין עָרְפוֹ:

Kap. 41 41,4 **לֹא אַחֲרִישׁ** – *Nebudu mlčet*. Nad syny spravedlivého, který přede mnou chodil bezelstně. Jeho synové dostanou dobrou mzdu svého otce a pro jeho zásluhy naleznou dobro.

Kap. 42 42,7 **כִּי לֹא דְבַרְתֶּם** – *nemluvíte*. Nepoužili jste ve své řeči správná slova jako můj služebník Ijob. Vždyť nehřešil proti mně ničím, než výrokem: „Zanikne jak nevinný, tak hříšník.“ (Jb 9,22) A také skrze Satana, jenž vznáší žaloby proti světu: „Jestliže důtka náhle přivodí smrt, může se

8. Chceš na hlavu obrátit můj soud  
a obvineš mne, aby ses sám ospravedlnil?
9. Máš paži jako Bůh a hlasem  
jako on můžeš hřmít?
10. Nuže, ozdob se tedy géniem  
a výškou a oděj se slávou a nádherou!
11. Vybuchni návalem svého hněvu  
a všechny hrdopýšky poniž!
12. Hleď pokořit všechny pyšné  
a všechny hříšníky pod nimi skloň!
13. Všechny pospolu schovej v prachu  
a obvaž jím jejich tváře.
14. Já tě potom budu oslavovat,  
protože ti tvoje pravice dala uspět.
15. Vezmi Behemota,  
kterého jsem s tebou udělal,  
bude žrát seno jak dobytek.
16. Přitom hleď, jaká síla je v jeho bocích  
a plodnost v jeho svalech.
17. Vzpřimuje ocas jako cedr,  
šlachy na stehnech jsou jako spletené.
18. Jeho kosti jsou jak potoky mědi,  
jeho hnáty jak ze železa ulity.
19. Je ale teprve počátkem Božích cest,  
a kdo ho udělal, ten ať na něj vloží meč!
20. Úrodu mu hory budou přinášet  
a všechna polní zvěř si tam bude hrát.
21. Ve stínu stromů bude ležet,  
ve skrytu rákosí a v blátě.
22. Stín mu budou lotusy skýtat,  
říční vrby ho obklopovat budou.
23. Když se řeka zvedne, je v klidu,  
i kdyby mu Jarden vystoupal až k hubě.

---

40,19 **הוּא רִאשִׁית דְּרִכָּיֹאֵל** – Je první na Božích cestách. Na počátku byl stvořen jako vůdce zvířat.

ח האף תִּפֹּר מִשְׁפָּטִי תִרְשִׁיעַנִי לְמַעַן תִּצְדָּק:  
ט וְאִם־זְרוּעַ כָּאֵל לָךְ וּבִקּוּל כָּמֹהוּ תִרְעֵם:  
י עֵדָה נָא גֵאוֹן וְגִבּוֹהַּ וְהוֹד וְהִדְר תִּלְבָּשׁ:  
יא הַפִּיץ עֲבֹרוֹת אַפְּךָ וּרְאֵה כָל־גֹּאֲהַ וְהַשְׁפִּילֵהוּ:  
יב רְאֵה כָל־גֹּאֲהַ הַכְנִיעֵהוּ וְהִדְךָ רַשְׁעִים תַּחֲתֵם:  
יג טָמְנִם בַּעֲפָר יַחַד פְּנִיָּהֶם חִבֵּשׁ בְּטָמוֹן:  
יד וְגַם־אֲנִי אוֹדֶךָ כִּי־תוֹשַׁע לָךְ יְמִינֶךָ:  
טו הִנֵּה־נָא בְּהִמּוֹת אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי עִמָּךְ חָצִיר  
כַּבָּקָר יֹאכֵל:  
טז הִנֵּה־נָא כַחוֹ בְּמַתְנָיו וְאוֹנוֹ בְּשָׁרֵירֵי בִטְנוֹ:  
יז יַחֲפֹץ זָנְבוֹ כְּמוֹ־אֶרֶז גִּידֵי פִתְחוֹ יִשְׁרָגוּ:  
יח עֲצָמָיו אֲפִיקֵי נַחֲשָׁה גִרְמָיו כְּמָטִיל בְּרָזָל:  
יט הוּא רֵאשִׁית דֶּרֶכ־יָאֵל הָעֵשׂוֹ יִגַּשׁ חֲרָבוֹ:  
כ כִּי־בּוֹל הָרִים יִשְׂאוּ־לוֹ וְכָל־חַיֵּית הַשָּׂדֶה  
יִשְׁחָקוּ־שָׁם:  
כא תַּחַת־צִאֲלִים יִשְׁכַּב בְּסֹתֵר קִנָּה וּבִצָּה:  
כב יִסְכְּהוּ צִאֲלִים צִלָּלוֹ יִסְבוּהוּ עַרְבֵי־נַחַל:  
כג הֵן יַעֲשֶׂק נָהָר לֹא יַחְפוֹז יִבְטַח  
כִּי־יִגִּיחַ יִרְדֹּן אֶל־פִּיהוּ:

**Kap. 40** 40,16 כַחוֹ בְּמַתְנָיו – jeho síla je v bedrech. Jeho varlata jsou rozdrce-  
ná a skrytá, ne však zcela zničená.

24. Za hluku a burácení bude polykat míle  
a nebude věřit, že slyší zvuk šófaru.
25. Ale když ho zaslechne,  
radostně zařehtá a zdálky zavětrí válku,  
křik knížat a válečný křik.
26. Což kvůli tvému rozmyslu  
roztáhne sokol křídla směrem k jihu?
27. Nebo na tvůj rozkaz vzlétne sup  
a do výšky vynese své hnízdo?
28. Usadí se na skále a bude tam nocovat  
na zubu kamene a pevnosti
29. a odtamtud potravu vyhlížet,  
až ji jeho oči spatří na dálku jak na dlani.
30. Jeho mláďátka budou chlemtat krev,  
a kde jsou padlí, tam je i on.

## ČTYŘICÁTÁ KAPITOLA

1. A Hospodin odpověděl Ijobovi a řekl:
2. Má být někdo trestán za to,  
že se pře se Šadajem?  
Ať ale odpoví, kdo Boha kárá!
3. A Ijob odpověděl Hospodinu a řekl:
4. Ano, pochopil jsem, čím jsi mi odpověděl.  
Proto jsem mlčel.
5. Jednou jsem mluvil, ale dvakrát?  
Nemám, co dodat.
6. A Hospodin z bouře odvětil Ijobovi a říkal:
7. Nuže, stáhni svá bedra jako muž,  
a když se tě zeptám, dej mi vědět.

---

být v bezpečí, když na základní kámen [v největější svatyni] kladl pánev se žhavými uhlíky a vykuřovadlo.

**39,29 מְשֹׁם תִּפְרֹאֲכֵל – odtamtud pátrá po potravě.** Modlil se za celoroční naplnění potřeb a pak spatřil smrt svých ptáčat Nadaba a Abihua, kteří zemřeli k posvěcení mého jména, a tak padla hrůza na pozůstaté.